

Enkele uitgangspunten voor een nieuw duurzaamheidsbeleid voor de gemeente Mook en Middelaar

Input voor de discussie.

Een aantal elementen hiervan zijn reeds mondeling aangegeven tijdens de startbijeenkomst van 9 mei j.l.

Met duurzaamheid wordt bedoeld de oorspronkelijke VN-definitie van Commissie Brundtland in 1987

*Alle stoplichten staan op rood, het is 5 voor 12....
Voor een nieuw duurzaamheidsbeleid*

**KAN HET AMBITIENIVEAU NIET HOOG GENOEG
ZIJN.**

Samenvatting (1)

Enkele uitgangspunten voor nieuw duurzaamheidsbeleid

Hierbij wordt geen volledigheid betracht, integendeel.

Alles wat we ondernemen of veranderen, moet leiden tot een verbetering van onze omgeving en ecosystemen.

Betaalbare energiezekerheid. Door lokaal en regionaal opgewekte stroom en warmte eerst aan elkaar te leveren.

Zoveel mogelijk bewoners moeten kunnen meeprofiteren van de energietransitie. Daarbij hoort een eerlijk, transparant en stabiel kostprijsmodel.

Kies voor een zelfleveringsmodel, het “kostprijsmodel +”. De “+” staat voor een eerlijk rendement voor diegenen die investeren.

“Minimaal 50% lokaal eigendom” als uitgangspunt is niet genoeg. Daar hoort bij: met recht op uitkoop van anderen nadat een eerlijk rendement is verkregen.

Geef een lokale/regionale energiegemeenschap een rol in zowel duurzaamheidsbeleid als in de uitwerking van de omgevingsvisie.

Samenvatting (2)

Enkele uitgangspunten voor nieuw duurzaamheidsbeleid

Hierbij wordt geen volledigheid betracht, integendeel.

Denk verder dan de verwachte levensduur van huidige technologieën voor opwek. Vergunningen voor het opwekken van duurzame stroom en warmte moeten niet per definitie eindigen op een vaste datum, maar altijd een optie voor verlenging kennen.

Formuleer hardere criteria, hardere garanties bij de ontwikkeling en vernieuwing van vastgoed en de ruimte. Wees niet te “slap”.

Leg de lat heel hoog, voor zowel de korte als de lange termijn. Er is meer mogelijk dan we nu kunnen overzien.

De maat is vol, zowel voor biodiversiteit, soortenrijkheid, als voor klimaatverandering. Reinier van de Berg van het KNMI schetste op 9 mei enkele voorbeelden, leuk en interessant, echter zonder *dringend* aan te geven dat het punt van onomkeerbaarheid is bereikt.

De ecosystemen, onze complete leefomgeving waar we in ons eigen voortbestaan afhankelijk van zijn, hebben we zodanig verstoord, dat zelfs stilstand, niets doen, tot achteruitgang leidt. We herkennen en erkennen dat, doch gaan door met “business as usual”. Alsof er niets aan de hand is.

Het wordt tijd om geloofwaardig te worden. Voor een nieuwe inrichting van onze leefruimte moeten bodem en water leidend worden. In de eerste plaats het herstel er van.

Het betekent onder andere dat alles wat we ondernemen moet leiden tot een verbetering van onze leefomgeving en ecosystemen. Er is geen enkele reden om daar concessies aan te doen.

Naar Floris van Alkemade, Rijksbouwmeester, en de WUR.

Als wij kijken naar het ontwikkelen van nieuw duurzaamheidsbeleid in algemene zin, dan lichten we twee elementen daarvan kort toe:

- het ambitie niveau
- wat is rechtvaardig, hoe zorgen we dat iedereen mee kan profiteren van de energietransitie.

Met betrekking tot ambitie niveau

Wees niet zo “slap”.

Het is moeilijk om 20 jaar en langer vooruit te kijken, dat is op zichzelf al een kunst. Maar goedkoop is duurkoop.

Voorbeeld: Molenhoek Zuid. Hier is tot nu toe een kans voor open doel gemist. De kans op een voorbeeldwijk qua duurzaamheid, als een frisse kop thee, is verwaterd tot een slap aftreksel, met slappe theezakjes.

Dit vraagt er om vooraf hardere criteria te stellen, met hardere garanties, om het maximaal mogelijke qua duurzaamheid te creëren. Niet alleen omdat het moet, maar ook omdat het kan.

Met betrekking tot ambitie niveau

Regelgeving

Deze loopt per definitie achter op wat vandaag mogelijk en wenselijk is. Laten we ons daar niet door belemmeren en ons er zeker niet achter verschuilen.

Voorbeeld: de jurist op BZK in het team dat zich bezig houdt met de RES-plannen, heeft aangegeven vele oplossingen beschikbaar te hebben.

Wethouder Redoe was aanwezig toen dit werd aangekondigd, dus hij weet er van.

Met betrekking tot ambitie niveau

Mogelijkheden

Er zijn heel veel technische oplossingen in ontwikkeling.

Voor zowel duurzame opwek van stroom als voor warmte.

Wat nu duur lijkt, is straks haalbaar en betaalbaar. Kijk verder dan de huidige horizon.

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Veel bewoners kunnen nu niet meeprofiteren van de energietransitie.

Dat is ook de rode draad uit het onderzoek dat een Tilburgs onderzoeksbureau onlangs heeft uitgevoerd, in opdracht van RES-NML.

Hoe kunnen we er voor zorgen dat iedereen kan meeprofiteren?

Hoe kan het dat het nu niet mogelijk is?

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Hoe kan het dat nu niet iedereen kan meeprofiteren?

We hebben een sterk verouderd model voor onze energievoorziening. Het is “business as usual”. Zolang we zelf niet het model veranderen, profiteren vooral investeerders en grote bedrijven die de markt bepalen.

En daarmee verdwijnen de grote winsten naar het buitenland .....

Hoe kan dat beter?

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Hoe kan dat beter?

Met een model waarin we de bewoners stroom en warmte aanbieden tegen een transparante en eerlijke “kostprijs +”. De “+” staat hier voor een eerlijk rendement voor investeerders.

We noemen dat een zelfleveringsmodel.

We leveren aan bewoners wat we zelf opwekken. Wat aan eigen opwek ontbreekt, kopen we bij op de markt.

Onderling delen verlaagt ook de maatschappelijke kosten (minder netcongestie, minder investeringen nodig in uitbreiding van het netwerk).

Dit model vereist zeggenschap over de bron of deel van de bron. Alleen dan kun je de prijs bepalen.

Wat betekent dat?

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Wat betekent dat?

In de praktijk een lokaal of regionaal energiebedrijf.

De juridische vorm daarvoor: die bestaat al, namelijk een BV of een energiecoöperatie of energiegemeenschap.

Dat kan voor zowel stroom als warmte.

Leveren tegen kostprijs+ wordt een nieuwe lokale, economische prikkel. Daar willen bedrijven zich vestigen en bewoners van meeprofiteren.

In plaats van weerstand ontstaat de wens naar meer lokaal opgewekte energie (“local-for-local”).

Vergelijk: het vroegere GEB of de PLEM.

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Onze gemeente heeft een grote kans om dit te realiseren: deelname in Energielandschap **Wells Meer**. Het combineert wind- en zonne-energie.

Wind en zon blijken over het jaar gemeten qua stroomvoorziening complementair te zijn voor een redelijk stabiele productie en dito kostprijs.

De gemeente kan deelnemen maar moet daar niet als financierder instappen, doch deelname als startpunt nemen voor mede-eigenaarschap van de bron.

Alle bewoners die stroom af willen nemen, krijgen dat geleverd tegen kostprijs +.

Eigen opwek is ook in te brengen, inclusief onderling delen en saldering.

Heeft de gemeente hier al met de Gemeente Bergen over gesproken als expliciete wens?

Met betrekking tot rechtvaardigheid

Zo'n zelfleveringsmodel is dat ambitieus of futuristisch?

Welnee, **het bestaat al.**

Het vereist wel samenwerking en vertrouwen. Maar het kan:

- Nijmegen, Heumen
- SchoonSchip
- AGEM
- Leudal in ontwikkeling
- TerHeijde voor eigen warmtenet en stroom opwek.

Vanuit voorgaande energievizies en de transitievizie warmte

In voorgaande energievizies en transitievizie warmte lezen we als randvoorwaarde:

- Betaalbare energiezekerheid.
- “Haalbaar en betaalbaar”.

Welnu, energie tegen een eerlijke kostprijs, dat kan. Het wordt nu al zo ingericht, her en der. En er staan veel projecten op stapel om dat te realiseren. Mook en Middelaar hoeft daarvoor niet voorop te lopen, maar moet daar wel bewust voor kiezen en daar vervolgens op sturen.

Zie ook: [“Energie tegen een eerlijke kostprijs, dat kan”](https://www.youtube.com/watch?v=lnbrnTy_zVI)

https://www.youtube.com/watch?v=lnbrnTy_zVI

Rechtvaardigheid

**OM IEDEREEN MEE TE LATEN PROFITEREN VAN DE
ENERGIETRANSITIE,
HEBBEN WE EEN ANDER MODEL NODIG.**

Het betekent een “Zelfleveringsmodel”, tegen “kostprijs +”

***OM DE PRIJS TE KUNNEN BEPALEN, VEREIST DAT ZEGGENSCHAP OVER
DE BRON***